

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopolni naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petlitvate po 20 vin. vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrť leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Jugoslovanski klub.

Se predno so se završile državnozbornske volitve, ugibalo se je mnogo v političnih krogih in časopisih, kakšno stališče bodo zavzeli naši poslanci v parlamentu. Ugibanje je tako raznovrstno, da si usojamo tudi mi povedati svoje mnenje.

Volitve so izpadle v slovenskih pokrajinah dokaj drugače, kakor je bilo pričakovati. Slovenci pošljemo letos žal, manjše število poslancev na Dunaj, kakor smo jih imeli doslej. To je vsekakor žalostno za nas, a obupati nam vsled tega še nikakor ni treba. Tudi v ljudskem zastopstvu ne igra vselej množina, temveč kakovost. Saj so nam baš iz obstrukcijske dobe zgled oni po številu neznatni klubi, ki so dosegali vsled stroge edinosti in odločnosti svojih članov lepe uspehe celo proti desničarski večini.

Gledé duševne in politične kakovosti pa so naši poslanci, z malimi izjemami, korenjaki, kakršnih se malemu našemu narodu nikakor ni treba sramovati na Dunaju. Dobri narodnjaki in prijatelji ljudstva ter njegovih teženj so pač vsi naši novoizvoljeni poslanci. Odločilno za njihove in naše uspehe je le način, kako bodo na Dunaju nastopili.

Slovanska kri ne utaji svoje sorodnosti. Vendar se vpraša, katera slovanska plemena imajo najtesnejše naravne vezi in zajedne potrebe. V vseslovanskem in avstrijskem programu pač vsi avstrijski Slovani, gledé krajevnih koristi in potreb pa Jugoslovani skupno, Severoslovani skupno.

Nič ni bolj naravnega in nujnega, kakor da se zedinijo parlamentarno slovenski in tostranski hrvaški poslanci v skupno zvezo, takozvani „Jugoslovanski klub“. Ta misel je stara in neovrgljiva.

Bivša „Slovanska krščansko narodna zveza“ je bila pač idealno sklopljenje slovanskih

poslancev. Velike ali vsaj povoljne praktične vejeve pa ni pokazala.

Ni dvomiti, da bi se protivili poedini slovenski ali hrvaški poslanci združenju v „Jugoslovanski klub“. Bodisi, da so izvoljeni poedini poslanci na programu lastne stranke, na narodna načela prisegajo vendar vsi, in volilci so jih vsekakor odposlali na Dunaj, da dosežejo kaj zdatnega za narodno celokupnost, ne pa morda le za svoje ožje somišljenike v stranki. To pa je mogoče doseči našim poslancem le tedaj, če se v parlamentarnem delovanju tesno združijo ter si pridobijo za neomajne zaveznike krvne sobrate v Istri in Dalmaciji.

Glavni program vseh poslancev v „Jugoslovanskem klubu“ budi gospodarsko vprašanje ter ednotno bojevanje za politično ravnopravnost. Prvo kakor i drugo vprašanje je tako v Slovincih vseh dežel kakor tudi v avstrijskih Hrvatih skrajno zanemarjeno. Zraven tega pa seveda ne sme biti novi klub diktatorska naprava, ki bi imela za vsakega svobodno sodečega poslanca nagobček. Če so poslanci v glavnem načelu enako misleči in enako delujoči, gojiti pač smejo prosto nazore svoje ožje domače stranke ter za isto tudi nebranjeno nastopati.

To bi bila svobodna in ravnopravna se stava, ki ne stavi ovir svobodnemu državljanstvu. Nikdar pa naj ne izbruhne strankarska napetost v reševanju ednotnih vprašanj.

Slovenski volilci niso dali pri volitvi svojim zastopnikom strogih navodil. Takšnih ne misli podajati niti naše politično časopisje. Pa v duhu volilcev in našega celokupnega naroda je vendar, da upoštevajo naši zastopniki obče koristna navodila.

Toliko pa smemo že danes prorokovati, ako ne stopijo naši poslanci z bratskimi Hrvati v tesno zvezo, ako bi kateri ljudskih odposlan celó stopil na stran samovoljnežev, zgubljeno bo

za Slovence podoče državnozbornsko zasedanje bolj, kakor so bila zgubljena pretečena.

Kar loči stranke doma, naj ostane vsaj doma, na Dunaju pa naj bodo naši poslanci velikodušni in prešinjani z veliko narodno nalogo, katero reševati smo jih poslali volilci v parlament.

Edinost pa je potrebna tudi zaradi splošnega ugleda in veljave. Ničevne važnosti je, če pride k ministru ali sosednemu klubu v javnosti še tako vpliven poslanec. Njegovo mnenje se vendar vedno smatra za mnenje posameznika, tedaj za — zmotljivo.

Drugače pa je, če govori ves klub, zbor poslancev celih sorodnih pokrajin. Brezdvomno igra takšen klub, pa bodisi po številu tudi majhen, čestokrat odvažno vlogo.

Tudi ne bo zadela poedinega poslanca graja, ako klub ni takoj dosegel, česar je želel. Odgovornost bo klubova, ki se bo tembolj potrudil, da si pridobi zadoščenje za vsako zastopanje zastopanih slojev. Kateri poslanec pa bi hotel iz nizkotne mržnje do združitve doseči kaj na lastno pest, imel bo za spodletele namene tisoče sodnikov v narodu, v slovenskih volilcih.

Kakšno stališče bo zavzemati „Jugoslovanskemu klubu“ napram ostalim slovanskim, n. pr. češkimi klubom, pač ni treba posebej povdarjati. V uvodu smo že rekli, da leži slovanstvu v krvi bratska vzajemnost. In take tudi naši združeni jugoslovanski poslanci ne bodo nikdar zanemarjali, dokler je postopanje sorodnih klubov v programu slovanske in avstrijske politike.

Zadnje volitve in vladni sistem.

Ko je vlada razpustila lansko leto parlament in razpisala nove volitve, ji je bilo pred vsem na tem, da bi bili poslanci izvoljeni na temelju gospodarskega programa, da bi izginile one silovite razlike v težnjah in programih, ki

LISTEK.

V luči.

Spisala Otilija F.

Ko je bil še otrok, je vsak večer stezal ročice proti jasnemu nebu, želeč si one svetle, žareče zvezde, ki se mu je tako lepo smehljala. Ker pa je ni mogel doseči, jokal je toliko časa, dokler mu ni dala mamica svetle, rмене igračice, s katero se je igral toliko časa, da se je potolažil in pozabil, da si je hotel z neba zvezde, — svetle, žareče. —

Odrasel je, pa vendar je ostal še otrok, — velik otrok. Želel si ni več zvezde z neba, katere ni mogel doseči kot otrok, hrepenel je po drugi zvezdi, po veliki, brezmejni sreči. — Sanjal je o njej hitel povsod za njo, oziral se na levo in na desno, da bi je ne izgrešil, a ona ga ni videla; iskal jo je, a ni je bilo. Na široko je odpiral vrata, da bi ga obiskala, a vsakokrat je šla mimo, ironiško se mu smehljajoč. Včasih je že mislih, zdaj, zdaj se obrne k njemu, in širi je roke, da jo objame, a neprijazno, zasme-

ljivo se je obrnila od njega, ni imela časa, — saj je hitela k svojim izvoljencem.

Tedaj se je razjezil, zaluščil je vrata in ni je hotel več iskati, siloma si je iztrgal iz srca upanje, da bi ga kdaj sreča — srečala. Pa prisluškoval, je še vedno je-li znabiti potrk na njegova vrata ter se ga spomni, kadar že bogato obdaruje njega vrstnike.

A ni je bilo! — Tedaj je začel premišlje vati, če ga je znabiti sreča že obiskala, pa je takrat ni poznal. — Spomnil se je svoje mladosti. Da, takrat, samo takrat je bil srečen, a sreče se ni zavedal. In spomin na mladostno srečo se mu je zdel liki lučica v svetišču. Viharji so jo bili skoraj ugasnili, a ko je nevihta poglegla, je lučica tem lepše zaplapolala. In to lučico je postavil v srcu na ono mesto, kjer je poprej vladal vabljeni up in hrepenenje po sreči. Spominjal se je krasnih zlatih dni v cvetju, solncu, brez prevare. In nehote se je spomnil prve prevare, ki ga je zadela, ko se je poslavljaj od detinskih let; takrat, ko je zvedel, da ni vse resnično, kar je kdaj čital v knjigah. Bolela ga je prva prevara, pa vendar ne tako, ko v poz-

nejših letih, ko je izpoznal, da tudi ni vse resnično v drugih knjigah, — v ljudeh.

Sedaj pa, ko ni več sanjal o sreči, se je poprijel dela, in izprevidel je, da mu je ostalo najboljši, — delo. In delal je neumorno od jutra do večera, ne toliko zase, temveč za bližnjika.

Tedaj pa je prišla skozi ključavnico pri vratih zadovoljnost, katero je poslala areča kot svojo namestnico.

Pozabil je, da je iskal sreče, saj se je tudi že otrok zadovoljil s svetlo igračico, ko ni dosegel žareče zvezde.

In od tedaj je bil v luči. — — —

Vprašanje.

Spisal Šandor Gjalski. — Prevel V. S. Fedorov.

Po brdih je šumel južni veter, lomil se in zavijal v doline in klance. Njegov močen dih se je lovilo ob veje dreves, da so prvi uveli listi jeteli v zrak in se valjali daleč po zemlji.

In trava po livadah in davno požetih poljih se je zibala kot dolg, — dolg val zelene vode. Dvigali so se od nje v višino kosmiči osušenih, — dozorelih cvetov osata, a veter jih je nosil daleč, — daleč. In kam, — kam bodo

nika 19. za našega kandidata pa najmanj glasove. A mi smo obračali in nismo bili zadovoljni. Obrnili. Privlekli so nekoga nemškega, ki se imenuje Jankovič, Matija Kračun in Mih Jevušek. Eden naš, Janez Poklič, ni se ustrašil ne groma ne pekla, stal je kakor skala in se ni grozno zasmehoval od nasprotnikov svojega dr. Dečkotu. Trikratna slava takemu zmožnemu Ker tedaj vitanjski golem ni postal apert popolnoma bel, grozijo sedaj nemščini temu slavu, ko renjaku na vse načine, kako bodo mu škodovali. — Seveda so obhajali zapago potem do sobote v jutro. Sedaj pa se čudijo, svet! Temu obhajanju zmage je prisostoval tudi naš gospod župnik.

(Tudi značilno!) V št. 2. "Sl. Gospodarja" je poslalo šentjursko učiteljstvo sledečo izjavo: V "Sl. Gospodarju" z dne 20. decembra števil. 51. v dopisu iz Št. Jurja ob juž. žel. napada nekdo domače učiteljstvo zaradi članka v "Slov. Narodu", ki govori o volitvah in našem župniku. Sumniči se tukajšno učiteljstvo kot povzročitelj in dopisnik istega. Izjavljamo, da od nas nikdo tega članka ni pisal, niti ni z njim v kaki zvezi. Napadi na nas, kakor i govorice, ki se širijo po fari, so popolnoma neopravičene in zlobne! — Poslala se je ta izjava resnici na ljubo, in tudi se bolj zategadelj, da bi že enkrat ponehala hujškanje ljudstva proti šoli in učiteljstvu. Izjava se je pa ponatisnila brez zadnjega stavka. Zato je dobila tudi drugo lice, nekaj dvomljiv pomen, katerega je uredništvo uporabilo za sledečo opombo: "Nas veseli, da se je sedaj začelo vse inteligentnejše učiteljstvo sramovati ne-sramne gonje, katero so v zadnjem volilnem boju uprizorile nekatere jungovske glave v zvezi s peščico mlečnozobnih ljudi proti naši duhovščini, in da noče pustiti niti sumnje na sebi, da bi bilo kedaj v zvezi z brezvestnimi hujškači. Tudi med učiteljstvom se je začelo daniti in upamo, da ne bo več dolgo trajalo, da se bodo vsi treznejši in inteligentnejši elementi med učiteljskim odločno postavili ob stran katoliškega slov. ljudstva." — Namen te opombe je dovolj jasen. — Pa boljši bo, da uporabi slavno uredništvo "Sl. Gospodarja" to opombo popolnoma zase, in blagodejno bo vplivala na celi narod slovenski, zasijala bode mu zvezda miru! Nikdo ne preganja naše duhovščine, najmanj pa naše učiteljstvo, a braniti se pa sme — po naravnem in katoliškem pravu — vsaka stvarca. Blagovolite dovoliti to tudi našemu učiteljstvu, ki je s položajem vseh strank popolnoma na jasnem, in ki se je postavilo že davno "odločno ob stran katoliškega slovenskega ljudstva".

(Ormož) Vabimo na tamburaški koncert, ki se vrši v nedeljo, 27. t. m. v Kalchbrennerjevi gostilni. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 20 h.

(Občni zbor ormoške čitalnice) se vrši dne 27. januarja 1901 ob polu 11. uri predpoldne v dvorani okrajnega odbora. Na dnevnem redu se nahajajo: poročilo predsednika, tajnika in blagajnika ter volitev novega odbora. Ako ob določeni uri ni zadostno število članov navzočih, vrši se isti dan ob 11. uri predpoldne drugi občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu navzočih.

(Ormoška čitalnica) priredi v korist šolske kuhinje slovenske šole v Ormožu tombolo v gostilni g. Andraža Kalchbrennerja dne 3. svečana ob 7. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo v Cezanjevcih) ima svoj občni zbor 2. svečana t. l. K obilnem pristopu vlijudno vabi odbor.

(Iz Ljutomer.) Čitalnica in pevsko društvo v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 3. svečana t. l. ob polu 8. uri zvečer v prostorih g. Ivana Vavpotiča veselico s sledečim sporedom: I. "Zamujeni vlak", šaloigra. II. Petje. 1. "Vse co mam, Tebe dam!" moški zbor, Piherh. 2. "Čolnčku", mešani zbor, Parma. 3. "Mihova ženitev", moški zbor, * * * 4. "Sijaj solničice", moški zbor, Ferjančič. 5. "Rožici", mešani zbor, Volarič. 6. "Pesem od hlač", šaljiv moški zbor, Sachs. 7. "Na straži", moški zbor, Nedved. III. Prosta zabava. Vstopnina 80, 60 in 20 h.

Dr. Ferdinand Jankovič — V št. 2. "Sl. Gospodarja" je poslalo šentjursko učiteljstvo sledečo izjavo: V "Sl. Gospodarju" z dne 20. decembra števil. 51. v dopisu iz Št. Jurja ob juž. žel. napada nekdo domače učiteljstvo zaradi članka v "Slov. Narodu", ki govori o volitvah in našem župniku. Sumniči se tukajšno učiteljstvo kot povzročitelj in dopisnik istega. Izjavljamo, da od nas nikdo tega članka ni pisal, niti ni z njim v kaki zvezi. Napadi na nas, kakor i govorice, ki se širijo po fari, so popolnoma neopravičene in zlobne! — Poslala se je ta izjava resnici na ljubo, in tudi se bolj zategadelj, da bi že enkrat ponehala hujškanje ljudstva proti šoli in učiteljstvu. Izjava se je pa ponatisnila brez zadnjega stavka. Zato je dobila tudi drugo lice, nekaj dvomljiv pomen, katerega je uredništvo uporabilo za sledečo opombo: "Nas veseli, da se je sedaj začelo vse inteligentnejše učiteljstvo sramovati ne-sramne gonje, katero so v zadnjem volilnem boju uprizorile nekatere jungovske glave v zvezi s peščico mlečnozobnih ljudi proti naši duhovščini, in da noče pustiti niti sumnje na sebi, da bi bilo kedaj v zvezi z brezvestnimi hujškači. Tudi med učiteljstvom se je začelo daniti in upamo, da ne bo več dolgo trajalo, da se bodo vsi treznejši in inteligentnejši elementi med učiteljskim odločno postavili ob stran katoliškega slov. ljudstva." — Namen te opombe je dovolj jasen. — Pa boljši bo, da uporabi slavno uredništvo "Sl. Gospodarja" to opombo popolnoma zase, in blagodejno bo vplivala na celi narod slovenski, zasijala bode mu zvezda miru! Nikdo ne preganja naše duhovščine, najmanj pa naše učiteljstvo, a braniti se pa sme — po naravnem in katoliškem pravu — vsaka stvarca. Blagovolite dovoliti to tudi našemu učiteljstvu, ki je s položajem vseh strank popolnoma na jasnem, in ki se je postavilo že davno "odločno ob stran katoliškega slovenskega ljudstva".

Ruska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda pri Mariboru priredi dne 18. svečana t. 1901 v prostorih gosp. Josp. Maleta svoj kostumirani venček. Kostumi niso neobhodno po trebnju Vstopnina 30 kr. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Skrajna revščina.) V vas Ratschendorf pri Omreku je prišla pred nekaterimi dnevi siromašna rodbina s takozvanim "kašperigleda liščem" na vozu. Kopicja otročičev ni imela kaj jesti, niti pranošišča si siromaki niso mogli najeti. Da pa je priklopala beča do vrhunca, poročila je žena v nekem hlevu — trojčke.

Srednještajarsko sadje na pariški razstavi. Sadržajsko društvo za Srednještajarje razstavilo svoje pridelke na lanski pariški razstavi ter dobilo prvo odlikovanje zlato kolajno. Za Spod. Štajar žal nimamo ednakega sadje-rejskega društva, zato pa tudi naše sadje nima iste svetovne veljave, kakor enakovrstno srednještajarsko.

(Odstavljen notar.) Najvišje sodišče je kazenskim potom odstavilo od službe notarja Mak. Presinger v Frohnleithnu.

Druge slovenske novice.

(Državno obrtno šolo) bodo zidali v Ljubljani; stala bo menda v šentjakobskem okraju, kjer je kranjska hranilnica dala prostor na razpolago.

(Osebnosti.) Pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani J. Mencinger je imenovan avskultantom. — Častnim članom je izvolilo akademično društvo "Slovenija" dr. J. Tavčarja pri obnem zboru dne 21. t. m.

(Žensko telovadno društvo) so osnovala narodne gospe v Ljubljani. Minolo soboto se je vršil ustanovni občni zbor ter je bila gospa F. dr. Tavčarjeva z vzklikom izvoljena za starostko.

(Pariška razstava ali III. velika maškara-pevskega društva "Ljubljana"), katera se vrši dne 2. svečana t. l. v sokolovi dvorani "Narodnega doma" v Ljubljani, utegne postati sodeč po dosedanjih velikanskih pripravah edna največjih in najimpozantnejših veselico letošnje sezije. Dekoracijska dela, za katera je žrtvoval letos odbor društva ogromno svoto 1200 K, izročena so večji roki brzošlikarja. Izmed najlepših dekoracij bode vodna palača, katera bode obsegala prostor 90 m² in bo vsako uro s pomočjo električnih reflektorjev razsvetljena v drugi barvi. V kitajskem paviljonu našel bode razgret plesalec obilo hladila, med tem ko bo za plesalke poskrbljeno v obilni meri z vsakojakimi predmeti sladkega imena. Vabila razpošiljati pričela se bodo prihodnji teden, ter se odbor društva obrača z vlijudno prošnjo do vseh onih, kateri bi se radi maškarade udeležili, pa jim vabilo ni bilo dostavljeno, da se blagovolijo obrniti do odbora, kateri bo dragevolje isto vsakomur vposlal. Ker se vrši maškarada na praznik, drugi dan je pa nedelja, je zunanjim gostom čana ugodna prilika udeležiti se velikanske pred-pustne veselice, na kateri bodo našli tudi neplesalci obilo užitka, kajti 40 parov plesalo bode francoski "Eu Fanciers" in češki salonski ples "Beseda". Druga svečana tedaj v Ljubljano, s kolodvora pa naravnost v Pariz.

(Nova nemška šola.) Pravico javnosti je podelil naučni minister nemški ednorazredni ljudski šoli v Domžalah.

(Pogorela je) hiša g. Malenška na Brodu pri Ljubljani 23. t. m. Posicije je bilo zavarovano.

(Novi svet v Novem mestu) Dne 21. t. m. je v Novem mestu popolnoma 13. poslopje, ki ga je zgradil nemški in sploh vsem, kar je mogel, upeti in opremiti. Gorati je začelo v sked-ju krasno kapite, in se je gasilec po-čel na trudi posredno umejiti ogenj, da se ni raz-širil na hišna poslopja.

(Celovec) Imajo sedaj 21.690 prebivalcev; pri zadnjem štetju leta 1890 jih je imel 17.690. MŠ na Celovec 1125.

(Ljudsko štetje v Trstu) se vrši na tak način, da razburja slovensko ljudstvo ter ubija pravni čut in spoštovanje do oblasti. Mestni magistrat postopa namreč po svojih organih po-polnoma svojevoljno. Magistrat noče izdajati slovenskih tiskevin, a sekcije vračajo strankam popisne pole z zahtevo, naj jih izpolnijo v itali-janskem ali nemškem jeziku. Največje nezako-nitosti se vrše v tržaški okolici; zato je poli-tično društvo "Edinost" ušlo na namestništvo pritožbo, v kateri prosi, da izda magistratu stroge ukaze v tem oziru.

(Potrjen zakon) Vsled najvišjega sklepa z dne 28. decembra 1900 je potrjen zakon, s katerim se premenja § 8. cestnega zakona za Go-riško. Po tej premembi dobi kubariški okraj svoj cestni odbor, tolminski pa izgubi dva odbornika. Te dni se bodo vršile nove volitve v tolminskem in goriskem političnem okraju.

(Sv. Gora pri Gorici) pride v last slovenske frančiškanske provincije sv. Križa; to romarsko cerkev so imeli frančiškani v obskrbi, a l. 1786 pod cesarjem Jožefom so jo morali zapustiti; 5. februarja letošnjega leta pa se povrnejo na svojo nekdanjo last.

(Nesreča) Dne 13. t. m. so našli na Goriškem nad Slapom nekega fanta mrtvega in vsega pobitega. Gotovo mu je spodrsnilo na strmem gorskem potu, da je padel kakih 150 metrov po ledenem plazu. Še ni dve leti, ko se je na istem kraju ubil nek mladenič iz Roč.

(Pri ljudskem štetju na Dunaju) je ko-misar izčrtal slovenski občevalni jezik nekemu slov. visokošolcu ter zapisal "nemški," ker se mu je na njegovo vprašanje, zna li tudi nemško odgovorilo z "da." Ako je to samovoljno postopanje vladnega uradnika postavno utemeljeno, treba je, da Slovenci prisilijo urade, naj izčrtajo "nemški občevalni" jezik vsem na Krajskem, Južnem Štajarskem in Koroškem i. t. d. živečim Nemcem in posili Nemcem, ker ti gotovo govore tudi slovensko. Ako se temu ne ugoti, pokaže vlada očitno, da so njeni osnovni drž. zakoni o ravnopravnosti vseh narodov le pesek v oči in trebalo bo, da naši poslanci malo na prste stopijo tej ponemčevalni vladi.

Dopisi.

(Gornjigrad. Naša "Narodna čitalnica" imela je dne 31. m. m. svoj letni občni zbor. Predsednik g. Krajnc je pozdravilsi navzoče ctvoril zborovanje in povdarjal, da je to že 21 redni občni zbor. Naša čitalnica deluje mirno a vstrajno; ne glede na desno, ne na levo in tako bode tudi znanprej. Tajnik g. Šjaneč poročal je nato o društvenem delovanju v minulemu letu. Časnikov je bilo članom precejšno število na razpolaganje in sicer: "Slovenski Narod," "Slo-venec," "Domovina," "Slov. List," "Slov. Go-spodar," "Rodoljub," "Domoljub," "Kmetovalec," "Zvon," "Dom in Svet," "Planinski Vestnik," "Učiteljski Tovariš," "Čebelar," "Süsteirische Post," "Fliegende Bätter" in pa "Slovenska knjižnica."

Društveni odbor imel je tri seje, pri katerih so se sklepale zlasti zadeve o veselicah.

Veselic v večjem slogu nismo imeli razun one, katere čisti dobiček je bil poslan za Prešernov spomenik v Ljubljani. Pri omenjeni "Prešernovi slavnosti" sodelovalo je tukajšnje pevsko društvo in pa domači gledališki dile-tantje.

Nameravalo se je v poletnem času na slo-vesen način praznovati dvajsetletnico društve nega obstanka, ali glede na razne zapreke se je ta namera opustila in hočemo toliko slav-nejše slaviti petindvajsetletnico — če jo doživimo. — Neizprosa smrt vzela nam je minolo leto

zvestega člana g. Pinterja, katerega pogreba se je udeležila čitalnica skoraj polnoštevilno.

Vznak sožalja ostali so vsi navzoči.

Končno se tajnik srčno zahvaljuje vsem članom, zlasti še odbornikom, ki so mu radi vselej pomagali in se izrazi, da nikakor ne sprejme nove izvolitve.

Blagajnikovo — g. Kocbek — poročilo kaže, da je imela čitalnica l. 1900 dohodkov 303 K 52 vin., stroškov pa 251 K 57 vin., tako je preostanka 51 K 95 vin.; vrhutega ima pa še čitalnica 140 K naloženih v posojilnici. Za Prešernov spomenik poslalo se je 30 K.

Na predlog g. Šarba, izrekla se je blagajniku, kakor tudi tajniku zahvala za vestno delovanje.

Volitve, so imele sledeči izid: načelnikom se je izvolil dosedanji načelnik g. Kranjc, Jože starejši; podpredsednikom g. notar Bratkovič, tajnikom, ker je vkljub opetavani želji, naj še ostane, dosedanji tajnik vstrajal pri prvotnem svojem sklepu, da ne. — Krajnc Josip ml.; blagajnikom g. Kocbek Fran; odbornikom g. Perne Fran, g. Podbrežnik I. iz Bočne in g. Šijanec Ign.; namestnikom g. Mikuš Jože in g. Prisljan I. mlajši.

Sklenilo se je nato, da se „Slov. Gospodar“ izključi iz naše čitalnice, ker je ta list na ostuden način blatil našo čitalnico in pa posamezne člane. Pretežna večina članov bila je zato, ugovarjal je le eden, ki se je pa končno tudi udal večini.

Želeti je, da naša čitalnica ostane še nadalje to, kar je bila doslej — sredotočje družabnega življenja v našem trgu. V to bi pa naj tudi ne bilo nikogar v Gornjemgradu, bodisi uradnik, tržan ali kaj drugega, kateri bi se ne štel članom „Narodne čitalnice.“

V slogi je moč!

Zvečer bila je v čitalnici zabava, takozvani „Silvestrov večer.“ Igrala je domača godba na lok. Šaljiva tombola in šaljiva pošta sta razveseljevali navzoče. Dobitkov bilo je čez 100. O polnoči govoril je g. Kocbek običajni polnočni govor in nato smo si želeli „Veselo novo leto in veselo novo stoletje.“ Tistim pa, ki so doma spali, pa „dober počitek.“

Iz Gornjesavinske doline. (Izjava.) Zastran volilnega shoda v Kokarjih se je po „Slov. Gospodarju“ in „Slovencu“ toliko pisarilo, da se mora že vsakomur gnusiti. Vedno se po navljajoči ostudni in lažnivi napadi na mojo osebo so me prisilili, da sem poslal v „Slov. Gospodarja“ popravek, kojega je list v svoji 1. številki t. l. prinesel, seveda ne brez zbadljivih, lažljivih opazk. — Mislil sem si, sedaj bo vendar enkrat konec napadov, ali varal sem se. V 2. št. „Slov. Gospodarja“ že zopet trdi dopisnik z neko samozavestjo, da je Praznik nezkušen človek, ter da je žena njegova rekla, da je Žagar vse vodil, — naš nič, in da to potrdijo priče. Vpraša nadalje, kdo je pri Jeraju p. d. Prazniku in pri Tomiču sklical shode, in kdo je bil tam glavni govornik?

Dovolite g. urednik, da v Vašem cenj. listu odgovorim na navedeni napad, naj ljudstvo vidi, kako zagrizeno lažnjive dopisnike ima „Slov. Gospodar.“

Ko bi bil jaz sklical volilni shod pri Goveku v Kokarjih, štel bi si to v čast, in bi tudi neprikrito to pripoznal, saj bi se ne imel zastran tega nikogar bati. Ker je pa bil duša shoda župan Praznik in ne jaz, čeprav se mi vedno to vsiljuje, zato tudi nečem njemu te časti kratiti, temuč hočem povedati, kako se je to zgodilo.

Jaz poznam g. Praznika že čez 19 let, torej zadosti dolgo, da lahko izrečem, da je on bolj izkušen, zaveden in napreden mož, kakor je to morebiti „Slov. Gospodarja“ dopisniku ljubo. On je prišel iz lastnega nagiba o zadevi vol. shoda dvakrat k meni ter rekel, da namerava sklicati volilni shod in me prosil, naj bi jaz prišel na shod in razjasnil ljudstvu Hobarjevo kandidacijo. — Ko je drugič prišel, sem mu to obljubil. On je potem sam sklical shod, po svojem tajniku Cajnerju dal napisati vabilo in po obh. slugu povabil volilce. Shod je on otvoril, dal meni besedo in tudi shod sam zaključil. On je tedaj sklical in vodil celi shod in ne jaz; njemu gre zasluga in čast in ne meni! Velika laž je

tudi, ko trdi „Slov. Gospodar“ da je žena njegova rekla, da je Žagar vse vodil, naš nič. — Dne 17. t. l. zvečer je ta žena pred šestimi treznimi, poštenimi pričami izjavila, da ona tega nikoli govorila ni, zato ker dobro ve, da je njen mož, župan Praznik sklical in vodil volilni shod. Opomnila je še dalje, da ste one priče, na katere se „Slov. Gospodar“ sklicuje, dva g. izpod Ojstrice, koja sta se kacic 14 dni po volilnem shodu tod vozila, se pri Goveku oglasila in njo v nenavzočnosti moža zastran volilnega shoda surovo napadla, ji rekla, da bo krščanska Govekova hiša zbok volilnega shoda prišla v slabo ime (!) itd., ter posiliti hotela, da sem jaz vse vodil, njo pa karala, zakaj je možu pustila mene poslušati. V pričo gori omenjenih šestih prič bila tako, da sta se kar „guncala.“ — Prejšnji dan pa je mlajši gospod bil v Mozirji tako nadelan, da lastnega očeta skoraj poznal ni; jezik mu je odrekel, tudi orijentirati se ni znal. To je lastni njegov oče pravil Praznikovi ženi, ki je dovolila pred pričami, da se sme vse to v časopisu priobčiti.

„Slov. Gospodarja“ priče so tedaj pogorele, kajti pijanim pričam se ne veruje.

Nadaljno vprašanje o shodih pri Jeraju in Tomiču me je osupnilo in čudim se, kako se more zopet moja oseba v zvezo spravljati s shodoma, o katerih jaz niti trohice ne vem. V Tomičevi gostilni še nisem bil nikoli in pri Jeraju p. d. Prazniku sploh vol. shoda bilo ni. Torej zopet taka laž!

Potem pa naj še trdi isti dopisnik, da se ne dajo doprinesti dokazi „ostudnih in lažljivih napadov“ „Slov. Gospodarja.“

To so dokazi za moze, kakoršnih zahtevate, in ne farbaria in puhlice.

Na Gorici, 18. prosinca 1901.

Anton Zager
nadučitelj.

Konjice. (Spominki na volitve.) Slučajno dobil sem včeraj list „Deutsche Wacht“ v roke in sem ga zlo zadovoljen odložil, čitavši, da je skrajni čas, da se spoznavajo naši volilci. Vem, da vas zanima, kakšni so v našem trgu Nemci, ki so volili proti Slovincem. Evo jih! Deteček Hans, Hvalec Filip, Knesek Alois, Otto Aleksander, Rest Josef, Schuner Karl, Bezenšek Janez, Higer-sperger Karl, Zangger Franc, tržani in obrtniki: Brumen Hans, Erlic Alois, Eggenbauer Jos, Filipič Stefan, Hasenbüchl Gottfried, Hasenbüchl Franc, Janovič Dronis, Kovač Franc, dr. Kadivnik Adolf, Knupf Josef, Laurič Lorenc, D. Zedner M. hael, Nebulny Leopold, Pirš Vincenc, Potočnik Josef, Pečnik Janez, trgovci: Deteček Hugo, Kupnik Franc, Stepišnek Josef, Zottl Hans, delavci: Falež Franc, Kopač Jakob, Zafošnik Stefan, učitelji: Nehulny Franc, Pirch Hans, Seidler Alois, Trebunec Bernhard, Wexler Josef, Peindl Karl, Roszbach Anton, Sutter Andreas, Senica Hans, Sattler Gustav, Sišt Stefan, Čebul Josef, Tausendschön Johann, Urban Oskar, Bezenšek Janez star., Vrbnik Franc, Brezovnik Jože, Brečko Hugo. Vzdržali so se volitve: Valent Franc, Fermevc Jurij, dr. Globočnik Aleksander, Gumzej Stefan, Kramberger Josef, Očko Simon, Plandi Anton, Pretner Anton, Topolšček Josef, Zoff Rudolf. Ako ste ta imena pregledali, razsodite tudi lahko kakovost naših političnih nasprotnikov. Tu se ne gre za nemštvo, ampak za nadvlado neke koterije, ki svoje novince v Slovincih pobira. Ta koterija se opira na svojo inteligenco in premoženje, ali prvega kakor drugega je malo, torej politični propad prej ali slej gotov.

Naš največji agitator med nasprotniki je zdaj usnjari Lorenz Laurič, rojen Kranjc, ki je že nekaj let pozabil, da „biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos.“ On sicer nemški ne zna, vendar verjame, kar mu je hudomušnež zašepnil, da ga je nemški jezik napravil iz priprostega delavca v tovarnarja.

Iz Sevnice. Kakor kaka brezzoba ženica, zaklepetal je tukajšnji dopisnik slavne „Vahtarce“ o tukajšnih volitvah. Ta gospod trdi, da so se tukajšnji Slovinci pri agitaciji posluževali najumazanejših sredstev, potem nakrat pripoveduje o nebeškem obvestilu, nakrat zopet začne psovati kakor kak skrivnostno ginjen hlapec; začne jokati in končno pove, da so Nemci praznovali

zmagoslavo, le tega nam ne pove, ali so pili nemško pivo ali rensko kislico.

Ves članek je pisan tako, da se na prvi hip vidi, da so ga pisali naši Velikonemci z združenimi močmi, kajti ni mogoče ali bi moral biti — duševni velikan, če bi eden sam hotel skvasiti toliko neumnosti; mogoče, da je pri sestavljanju članka sam Pommer pomagal, kajti nahaja se v članku precej njegovoga duha. Mi bi na te oslarije sploh ne odgovarjali, ko bi v dopisu ne bilo toliko laži, kakor trditve.

1.) Resnica je, da je bila agitacija res precej živahna, nesramna laž pa je, da bi se naši agitatorji posluževali kakih umazanih sredstev. Povejte nam imena, kje? Ne veste jih! Pa mi vemo za take slučaje. Ali ni bil vaš agitator Schmuck s čevljarjem Rižnerjem pri našem volilcu Jožefu Jazbecu, ki stanuje poldrugo uro od Sevnice ter mu obljuboval 5 goldinarjev za glas? Ni li bil isti Schmuck pri našem volilcu Janezu Tomcu ter mu vzel legitimacijo in glasovnico? Ali ni obljubil agitator Gustav Schalk ženi našega volilca Žmajdeka 5 goldinarjev za glas? In povejte nam, kaj je delal stari Smrekar po noči pri našem volilcu Janezu Severju, kaj vse je slednjemu obljuboval in zakaj mu je obljuboval? Prosim, odgovorite nam ta vprašanja! Če jih dobro odgovorite, pridejo druga na vrsto.

2.) Zakaj se tako jezite nad Antonom Jelerjem? Ni res, boli vas, da ste se tako opekli! Ko ste iskali po imeniku, in ko ste našli imena Kolman in Span, ki sta bila vsled vaše reklamacije izbrisana, našli ste tudi ime Jeler in se lahko prepričali, koliko davka da plača; toda mislili ste, da je ta Jeler Smrekarjev delavec, ki bo volil z vami, in ga niste reklamirali. Jeler sam je seveda pri tem popolnoma nedolžen in da, še bolj nedolžen, kot sam Tomič, ki ga ni reklamiral. „Wahlschwinderji“ ste torej vi, ki ga niste reklamirali. Sicer smo se pa komaj zdaj zvedeli, da je v s a pošta Jelerju zaupana; mislili smo, da je samo pismonoša. Tudi tega doslej nismo vedeli, da je „zaprisežen“. Morda je zato zaprižen, da ne zgine kako ljubimsko pismo ali kak opomin v njegovem žepu. Sicer bomo pa o želji dopisnika še obširneje govorili, a pozneje.

3.) „Strauchritterart“ imenujete to, da sta Križman in Gersetič oddala svoje glasove Dekotku. Z ravno isto pravico lahko imenujemo mi „Strauchritterart“, da je vas 15 Slovincav oddalo glas za Pommerja. Razvideli smo pa, da sta Križman in Gersetič res še preveč hvaležna človeka, kajti šla sta se zahvaljevat Pommerju za večjo plačo. Zakaj ne poveste resnice, zakaj ne poveste, kdo je v državnem zboru prvi naslikal tužno stanje sodnijskih slug in prvi predlagal zboljšanje njih gmotnega stanja? Sicer pa nam je za Pommerja jako žal, če mu res Križman in Gersetič nastavljata nož na prsi. Siromak, v najlepši možki dobi bo moral umreti!

Maribor, Maribor! Strašna nesreča pride nad tebe! Gersetič se bo tam naselil, pošiljal bo svoje otroke v tiste nemške šole, ki se vzdružujejo tudi za naš, slovenski denar in potem bo prišlo nad tebe še mnogo drugih nesreč!

4.) Tudi Fleka so si privoščili! On sam bo seveda malo hud in žalosten, kajti nikdar se mu še ni sanjalo, da bi se mu tako grozna nesreča pripetila. Zakaj mu sponašate z žulji prislužen denar? Pri kom pa ga je zaslužil? Pri Smrekarju? Kje pa ga je Smrekar zaslužil? Ali morda v Gradcu, ali na Dunaju, ali celo v Berlinu? Ne, ne, ampak večinoma pri Slovincih. Od slovenske občine Sevnica in okrajnega zastopa sevnškega je gotovo mnogo zaslužil, pa tudi od slovenskih zasebnikov.

5.) Ker se dopisnik trka na prsi in pravi, da so se zvečer zbrali sevnški Nemci — navesti hočemo tukaj imena teh Nemcev — seveda imamo v mislih volice in ne šmarskih kopitarjev: Anton Smrekar, zemljemerec, rojen v Mokronogu; Ivan Smrekar, živinozdravnik, rojen v Sevnici; Maks Tomič, šulferajnski nadučitelj, rojen v kočevskem okraju; Franc Lenart, kovač, rojen na Kranjskem; dr. Rojič, adjunkt, sin slovenskega očeta; Jakob Sajnkovič, kontrolor, rojen v Ormoži; Henrik Schmuck, rojen v Sevnici; Andrej Klačar, sedlar v Sevnici, Juvan, načelnik postaje, pa zadosti je. Dragi bralci, ko ališite ta imena

gotovo se spomnite na leto 9 po Kristusovem rojstvu, ko so se pradedje teh gospodov pod Hermanom junaško borili z mogočnim Rimljanom.

Politični pregled.

(O položaju) z ozirom na državni zbor, ki je sklicar na dan 31. t. m. — se ni nobene jasnosti. Sama ugibanja same slutnje, kaj se zgodi in kako se ustvari parlamentarne zveze v novi zbornici. Nekateri dokazujejo potrebo združenja vseh gospodarskih strank, ki naj bi se ogibale vsake nepotrebne napetosti v narodnostnem oziru. Nemci sklepajo o svoji „Gemeinbürgerschaft“, to je o zvezi vseh nemških poslancev, kadar bi se šlo za skupne narodne koristi; Schönerer janci se hočejo potegovati za vsenemško misel, in njihova parola je tudi „Los von Rom“. — Češki agrarci (kmetijska stranka) za enkrat ne mislijo stopiti v mladočeški klub, temveč bodo osnovali zvezo z zastopniki češko-socijalnih delavcev. — Največja nevarnost za parlament so pa brez dvomno Schönererjanci, ki nameravajo pobijati vsako ministerstvo, ki stoji na temelju avstrijskega državnega programa.

(Kdo bo predsednik v novem parlamentu), to vprašanje razburja zdaj vse politike. Največkrat se imenuje dosedanj zbornični predsednik dr. Fuchs, pristaš desnice, a zoper njegovo izvolitev je vsa levica, potem pride v poštev dr. Kathrein, ki ima skoro največ upanja na zmago. Levičarska glasila pa navajajo štajarskega deželnega glavarja grofa Attemsja, ki pa ne more imeti dosti upanja, ker so proti njemu skoro vsi slovanski poslanci. — Vprašanje glede bodočega predsednika je torej povsem nepojasnjeno in je pričakovati vročih parlamentarnih bojev, predno bo ta bitka izvojevana.

(Jugoslovanski poslanci) se menda ne zvežejo v posebnem klubu, ker so kranjski kleri kalbi proti temu. „Slovanski Narod“ je v uvodnem članku razložil potrebo skupnega kluba naših poslancev in zahteval, da se postavi na nevtralnem podlagi, da se torej naši poslanci bore za koristi svojih volilcev na podlagi narodnega in gospodarskega programa, neozirajoč se na strankarske politične težnje. Zato naj bi tudi vodstva tega kluba ne poverili nobeni obeh slovanskih strank, temveč bi poverili to nalogo dalmatinskemu Hrvatoma, ki imajo par izvrstnih politikov. A „Slovenec“ je nastopil proti temu predlogu. On ne mara liberalnih poslancev, pri njemu odločuje verski moment, njemu je jasno, da je katoliškim narodnim poslancem nemogoče stopiti v eden klub z liberalci.

(Po narodnosti se poslanci novega državnega zbora) ločijo takole: Nemcev je 199, vseh slovanskih poslancev je 192, Italijanov je 19, Rumunov 5 in 10 internacionalnih socijal demokratov. Že te številke kažejo kričečo krivico sedanjega volilnega reda. Nemci štejejo le 33 odstotkov prebivalstva, a dobrih 46 odstotkov mandatorov.

(Črnogorska kneževina) dobi v kratkem nekako novo ustavo. Knezu Nikiti so namreč nadali v zadnjem času naslov „kralj“ in od tedaj ni več prijatelj zastarelih naredb in naprav. Doslej je bila uprava Črnogore precej patriarhalna, zdaj pa nameravajo preosnovati pravo sodbo in ga ločiti od administracije, sestavljati in predlagati vsakoletni proračun in ločiti upravo dvornih in državnih financ. Zakone pridno izvršujejo. Gotovo bo našla ta novotarija med narodom odpor, za o pa hoče knez, da se uvede polagoma in previdno.

(Med Bolgarijo in Rumunijo) se vršijo v najnovejšem času neka nesoglasja, ki bi lahko dovedla do nevarnega razpora in v kateri zadevi utegne v nekem oziru sodelovati tudi naše vnanje ministerstvo. Kajti baš minuli teden je potoval rumunski ministerski predsednik Carp za edno v Berlin in na Dunaj. O namenu tega potovanja se govori, da želi Rumunija, katere politična struja teče vzporedno z nemško evropsko politiko, pristopiti k trozvezi in iskati pri Avstro Ogrski in Prusiji pomoči v slučaju krvavega spora z Bolgarijo v macedonskem vprašanju, vendar pa je gotovo, da naša državna politika ostane strogo v mejah prijateljskih odnošajev

tudi napram Bolgarom. — Prerok se da se ni garsko ministerstvo.

(Turčija) V Albaniji je zasedel kralj, komej je prišla vest o krvavih bojih med Bolgari in turškimi četami ter očitni vstop. Oborožene hajduške čete, ki so se bile že namerile, se zdaj časi časi živijo gluhog, turška oblast nastopajo sicer sili proti katikom. — Krstjanom in Turkom — far gledajo, da jto od vzamejo orožje — se dolgo temu so razočani cesarsko zapoved, ta ne sme odslej nikdo hoditi oborožen v mesto, a Turki so se vedno oboroženi in vzemirajo Krstjane.

(Angleška kraljica Viktorija) Najbolj priljubljena kraljica velike angleške kraljevine, Viktorija je umrla dne 22. t. m. v visoki starosti 83 let. Bila je najstarejša nositeljica vladarske krošnje med sedanji evropski vladarji. Srečno in ljudomilo je vladala nad 63 let ter se je pod njeno vladu Britanija ne le mogočno razširila, temveč tudi gmotno je dospela na vrhunec zemске slave in moči. Bila je nenavadno duhovita ženska, ki je imela zelo srečno roko pri izbiranju državnikov za vladno krmilo. V tem oziru zadostuje že samo ime velikega Gladstona. V srečnem in uzmernem zakonu je živela s princem Albertom iz rodbine Koburg-Gotha 21 let ter zapustila več sinov in hčera, tako da znaša danes število njenih potomcev, vnukov in pravnukov 70. Njen vnuk je tudi vladajoči nemški cesar Viljem II., sploh pa je v rodbinski zvezi skoro z vsemi evropskimi dvornimi krogi. Nasleduje ji najstarejši sin Albert Valeški, ki dobi kot angleški vladar ime kralj Eduard VII. Najbolj so pospešile kraljico smrt vojne neizgode v Afriki.

(V Španiji) se je že zelo razširilo karlistično gibanje, ki meri na to, da posadi na španski prestol brata bivšega kralja Alfonza. Zlasti v zadnjem času so razvili Karlisti posebno živahnost, in to najbolj na francoski meji.

(Vojna v južni Afriki) Angleški poveljnik Kitchener je sklenil poklicati vse vojne moči iz notranjih delov Transvala in Oranje ter jih združiti ob železnih zvezah, katerim preti največja nevarnost od strani Burov. Njihove čete so se precej mnogoštevilne, in sicer ima Botha v vzhodnem delu Transvala po angleških naznanilih 8000 mož, Beyer jih ima 2000, Dewet pa 3000 mož. — Pretečeno soboto so imeli vodje Burov posvetovanje, ali naj prenehajo z vojno ali ne. Končni sklep tega posvetovanja je bil, da se vojna nadaljuje. Med angleško armado vlada bolezen.

Književnost.

(Umno kletarstvo.) Ravno kar je izšla nova knjižica o umnem kletarstvu, katero je po sklepu dež zbora ter po naročilu dež odbora kranjskega spisal dež. potovalni učitelj za vinstvo v Ljubljani g. Fr. Gombač. Tako knjižico smo že dolgo pogrešali, ker g. dr. Vošnjakova knjiga, katero je pred 27. leti izdala družba sv. Mohorja, je že zdavno pošla; od takrat se je pa tudi marsikaj v kletarstvu spremenilo, in zato je bila nova slovenska izdaja neobhodno potrebna. Vsebina tega spisa je: Trgatev, stiskalnica, snajenje in hranjenje vinske posode, sestava mošta in vina, naprava vina belega in črnega, pretakanje vina, vino za v steklenice, čiščenje vina, odkisanje vina, vinske bolezni, vinske napake in kleti. Ta knjižica ima razen navedene poučljive z 21 slikami pojasnene snovi, se to glavno prednost, da se oddaja po skrajno nizki ceni. En komad stane 30 vin., po pošti 38 vin.; 40 komadov pa 8 K, po pošti 8 K 50 vin., torej celo le 20 vin. komad. Razprodajo je prevzela za sedaj c. kr. kmetijska družba v Ljubljani.

(„Matica Hrvatska“) ta najimenitnejši književni zavod naših bratov Hrvatov, bo razposlala svojim udom v svečanu običajni letni dar. Za letos je pripravila 7 lepih knjig, na katere je ne umorno upravištvo res lahko ponosno. Med to sedmorico knjig — deloma poučne, deloma pa zabavne vsebine — se odlikuje zlasti knjiga posvečena prevzišenemu hrvaškemu mecenatu, veliku biskupu Strossmayerju v proslavo njegove biskupske petdesetletnice. Tako krasne knjige „Matica“ do danes še ni izdala. Sezimo tudi štajarski Slovenci v obilnem številu po teh

lepih knjigah! Za leto prispevek 8 K dobi vsako vseh teh 7 knjig, da je že omenjena Strossmayerjeva spomen knjiga vredna več kot 6 K. Pregledoval sem „Matico“ izvestje lanskega leta ter naštel med vsemi Slovenci le 387 članov „Matic Hrvatska“. Med temi je nas štajarskih Slovencev samo 116. — Bratje, pobrinimo se bolj za to književno društvo pa pristopimo v obilnem številu v krog njegovih članov! Saj so nam ravno Hrvatje najbližji bratje! V zadnjem upravnem letu je „Matica Hrvatska“ imela v Mariboru 31, v Gradcu 21, v Celju 18, v Konjicah 17, v Pristavi 7, v Cervenjaku 4, v 15 drugih krajih pa le po 1, k večjemu po 2 člana. Za prostrani slovenski štajar nič kaj častna števila! Najmanj se enkrat toliko naj bi nas bilo, pa še bi bilo pičlo število. Zatorej na delo gg. poverjeniki! Nabirajte z vnemo novih članov dični bratski Matici zlasti po mestih in trgih. Žalec, Sevnica, Šoštanj, Mozirje, Ljutomer, Vojnik, Jarenina, Št. Jurij, itd. vzdramite se v tem oziru! Zlasti gg. duhovniki, profesorji, učitelji, uradniki, ne obotavljajte se, da se tem bolj okrepi četa slovenskih Maticarjev! Čas za pristop je celih 14 dni, torej na delo! Bog i brati Hrvati!

„Maticar.“

Razne stvari.

(Avstrijske železnice.) Dolžina vseh avstrijskih železniških prog je leta 1899 znašala 18.738 kilometrov in sicer državnih železnic proga je dolga 7584 kilometrov, privatnih pa 11.154 kilometrov. Kolodvorov in postaj je bilo 4102, lokomotiv je bilo 5153, osebnih vozov 11.165, tovornih pa 113.100. Prometni dohodki so znašali 296 milijonov, izdatki 193 milijonov glid. Nesreč je bilo 2015, potnikov je bilo poškodovanih 215 in 15 usmrčenih. Pri železnicah uslužbenih oseb je bilo 91.172, ki so za svoj trud dobili nad 107 milijonov glid. plačila.

(Češka podjetnost) Mesto Budjevice na južnem Češkem je bilo prav tako nemški gnezdo, kakor pri nas Celje, ali Gorica laško na Goriškem. Češki narod je nastopil praktično pot, „svoji k svoji!“ — in nemštvo vidno peša, kmalu bo češki živelj popolnoma zavlada. Budjevice za stopa v državnem zboru češki poslanec princ Schwarzenberg. Nemci si niso niti upali postaviti mu protikandidata! Kako pa je pri nas? Sledimo Čehe, oklenimo se v ljubezni onih, ki mislijo in ki čutijo z nami, in ki ne prezirajo nas in naše najdražje svetinje — naše narodnosti!

(Desetkratni morilec.) 23letni kmet Raja Marič je v vasi Doč v Sremski z nožem umoril štiri osebe ter trupla razsekal. V ječi v Zemunu pa je v soboto ponoči z oteži pobil paznika Pjevca šel v spalnico ter ondi ubil njegovo ženo in troje otrok ter neko dekle. Nato je pobegnil s tovrnim vlakom v Beligrad, kjer so ga prijeli in zaprli.

(Velikanski zameti na južnem Ruskem.) Blizu Odese na neki postaji so obtičali 4 vlaki s 1800 potniki v snegu, ki ga je bila taka ogromna množina daleč na okoli, da je polkovnija vajakov iz Kijeva in pa 3000 pešcev iz Odese potrebovalo 3 dni naporne dela, predno so prišli do nesrečnega mesta. Ker je popotnikom zmanjkalo živeža, nastal je med njimi v strahu pred smrtjo za lakoto hud boj za živež, da so kosčke kruha drug drugemu kar trgali iz rok. Pri tej nesreči je pomrlo 120 oseb.

(Nekoliko statistike iz rudarstva.) Rudniki dajo na vsem svetu 4.355.204 ljudem za služko. Največ rudarjev ima Angleška, namreč 875.603, za njo pride Nemčija s 498.569 rudarji, ameriške združene države s 444.578, Indija 318.888, Francoska 292.821, Rusija 239.434, Avstro-Ogrska 219.227, Belgija 160.150 rudarji. V minol. letu je bilo na vsem svetu izkopa nega 449.000 kg. zlata, 4.695.000 kg. srebra, 75.563 ton kositra, 471.000 ton cinka, 442.000 kg bakra, 790.000 kg. svinca in proizvelo se je 11.353.000 ton soli ter 15.771.000 kg. petroleja.

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinerih vezih, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celju

Posebno opozarjamo pred g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za solarčke, kakor tudi odrasle.

Rink
Moderne rokavice
glace in pletene,
pase, žepne robce,
podveze, galoše,
copate pripnča
P. Koskič v Celju.

Rinka.

Ker občni zbor dne 20. prosinca 1901 ni bil sklepčen, se določi drugi občni zbor na

27. prosinca 1901 (nedeljo) ob 11. uri dop.

v sejni dvorani „Nar. doma“ s sledečim dnevnim redom:

1. Odobrenje letnega računa.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Razni nasveti.

Dr. Juro Hrašovec, načelnik.

Služba občinskega tajnika

na Teharjih

z letno plačo 840 kron in prostim stanovanjem se do 20. februarja t. l. razpisuje. Prosilci morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika ter prosti vojaščine.

Županstvo na Teharjih.

Najnovejše stroje za pridelovanje živinske krme

pri zimskem krmiljenju v hlevih!

Stroji za rezanje zmesi s patentnim kolo barom, ki se jako lahko goni ter prihrani do 40% moči, reznice za repo in krompir, mlinci za drobljenje, stroji za parjenje živinske piče, prenosljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali z neemajliranim vložnim kotlom, stoječe ali vozeče za kuhanje in parjenje živinske krme, krompirja, za mnogovrstne kmetijske in domače potrebe itd., nadalje robkalnice za turšico, čistilne mlince za žito, trijere-stroje za izbiranje, stiskalnice za seno in slamo za ročno gonjo, stoječe in vozeče.

Mlatilnice, geplje, jeklene pljuge, valjarje, brane.

Najboljše sejalne stroje „Agrikola“ (zistem) s potiskanjem kolesa, brez zmenjevalnih koles za vsako seme, za hribe in doline.

Samotvorne patentirane brizgalnice za uničevanje sadnih škodljivcev in peronospore, izdelu jejo in razpošiljajo pod jamstvom v najnovejši, priznani najboljši konstrukciji.

Th. Mayfarth & Co.

c. kr. izrečno priv. tovarne kmetijski strojev, livaren in parnih kovačij

Dunaj, II., Taborstrasse št. 71.

Odlikovane z nad 400 zlatimi svinčnjaki.

Ilustrovani katalogi in mnogobrojna priznalna pisma zastoj. — Želi se zastopnikov in prekupev. (428) 10-9

Dopisovanje tudi v slovenskem jeziku.

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celju

sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

Špitalske ulice števil. 2.

Slov. skladni in stenski koledar za leto 1901

priloga

trgovina Dragotina Hribarja v Celju.

Skladni koledar velja 1 K, po pošti 10 v več.
Stenski koledar velja 40 v, po pošti 10 več.

Izloži se tudi

mala in velika pratika

na debelo in drobno.

Odvetnik Dr. Fran Tominšek

dovoljuje si naznaniti, da je otvoril svojo odvetniško pisarno v

Ljubljani na Bregu št. 20

ter jo pridružil odvetniški pisarni gospoda dr. V. Krisper-ja v Ljubljani. (26) 3-3

Na debelo. * Na drobno.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Priporoča svoje lahko tekoče slamoreznice najboljših sestavov kakor tudi izvrstne slamorezne kose.

Dalje svojo veliko zalogo izdelkov iz kamenščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, kuhinjske priprave, štedilnikov in peči od najpreprostejših do najfinišne izpeljave.

Gg poljedelcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo Tomaževo fosfatno moko po tovarniški ceni in poljedelski mavec za gnojenje detelje.

Zaloga kotlov za žganje kuhati.

* Služba občinskega tajnika najljubše, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo. *

Lepa nova hiša

z veliko kletjo

(27) 3-3

pripravna osobito za vinsko trgovino, ker je v hiši že gostilna, se iz proste roke pod ugodnimi pogoji proda. — Resni kupci naj se obrnejo na lastnika **Matija Dolničar-ja** v Trbovljah na Vodi.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo!

Ženinom in nevestam

priloga

urar in prodaja zlatnine

* **R. SALMIČ** *

urar in prodaja zlatnine

v Celju v „Narodnem domu“

svojo veliko zalogo

poročnih in drugih prstanov

vsakovrstne zlatnine in srebrnine

po zelo nizkih cenah.

(32) 3-2

Postrežba točna in solidna!

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. za po najkulantnejših pogojih. Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje

denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na giroconto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.

Eskompt menic najkulantneje.

Borzna naročila.

(391)